

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ
AMELİYATHANE SÜREÇLERİ İŞLEYİŞ PROSEDÜRÜ

Doküman Kodu	SH.GC.02.01
Yayın Tarihi	01.01.2014
Revizyon Tarihi	22.02.2022
Revizyon No	01

1. AMAÇ ve KAPSAM: Diş Hekimliği Fakültesinde genel anestezi altında müdahaleye karar verilen hastaya, ameliyathanede geçireceği süre içinde verilen hizmetleri, ameliyathanenin temizliği ve bakımı, ilaç temini ve çalışma yöntemlerini belirlemek amacı ile hazırlanmıştır. Ameliyathanenin hazırlanması, hastanın güvenli cerrahi süreci, malzeme temini ve hastanın taburcu olana kadar ameliyathanede geçirdiği süreyi kapsar.

2. SORUMLULUK: Bu prosedür, Ameliyathane Sorumlu Hekimi, Ameliyathaneyi kullanacak olan hekimler, Anestezi Sorumlu Teknisyeni, Ameliyathane hemşireleri ve tedarikçi kuruluş temizlik elemanlarının sorumluluğundadır.

3. TANIMLAR:

ANTİSEPSİ: Özellikle vücudun yüzeysel dokularının ve lezyonlarının kimyasal maddeler kullanılarak patojen mikroorganizmalardan arındırılması işlemidir.

STERİLİZASYON: Bir madde ya da cismin birlikte bulunduğu tüm mikroorganizmaların her türlü canlı ve aktif şekillerinden arındırılması işlemidir.

DEZENFEKSİYON: Bir ortamdan patojen mikroorganizmaları elimine ederek ancak sporları etkilemeyen bir işlemdir. Bu işlem yalnızca dezenfektan denilen kimyasal maddelerle, mekanik temizlik ve ısı ile de sağlanabilir.

PREOPERATİF: Ameliyat öncesi bakım

PREMEDİKASYON: Ameliyat öncesi ilaç desteği

NONSTERİL ALAN: Nonsteril Alan ve bulunma koşulları:

Personel İçin nonsteril Alan: Personel giriş kapısı ve koridoru, Soyunma odaları, tuvaletler, zayıf ve kuvvetli akım odaları olarak belirlenmiştir. Soyunma odasına geçilerek ameliyathane formaları giyilir. Bu alanda yeme, içme yasaktır.

Hasta için nonsteril alan: Ameliyathanenin girişindeki alan olarak belirlenmiştir. Hastalar bu alana önceden ameliyat önlüğünü giymiş vaziyette gelirler.

YARI STERİL ALAN:

Personel İçin: Terlik değiştirme, maske ve bone takma alanından itibaren ameliyathane steril alanına kadar olan bölümdür. Nonsteril alanda giyilen ayakkabı ile bu bölüme basılmaz. Bu bölümde ameliyathane forması dışında bir giysi ile bulunulamaz. Buradaki rafta bulunan bone ve maske alınır ve birinci koridora geçilir.

Hasta İçin: Yarı steril alan, nonsteril alanla ameliyathane hasta girişi arasındaki bariyerden sonraki kısım olarak belirlenmiştir. Hasta Nonsteril ve yarısteril alan arasındaki hasta girişinden sedye transferi ile yarı steril alana alınır. Hasta bu alanda yürütülmez.

STERİL ALAN:

Personel ve Hasta İçin: Yarı steril alanın bitiminden itibaren başlayan ameliyat odaları, steril alan olarak kabul edilir. Bu alanda bulunmak için personel ameliyathane formasını giyer, maske ve bone takar. Ameliyat sırasında steril boks gömlekleri bu formanın üstüne giyilir. Hasta İçin steril alan personel için steril alan kabul edilen yerlerle aynı bölümlerdir. Hasta bu bölümde sedye üzerinde ve ameliyat önlüğü ve bonesi takılı vaziyette bulunur.

POSTOPERATİF: Ameliyat sonrası bakım

4. UYGULAMA

1.Ameliyathaneye Hasta ve Çalışan Giriş – Çıkışı ile Uygulamalar

Cerrahi işlem uygulanması planlanan hasta anestezi doktoruna yönlendirilir. Burada anestezi doktoru tarafından gerekli tetkikler ve konsültasyon yapılır. Hasta anestezi uygulaması hakkında bilgilendirilerek onam formuna imzası alınır. Ameliyat edilecek hastalara ait Günlük Ameliyat Listesi bir gün önceden Pedodonti Anabilim Dalı Başkanı veya Ağız Diş ve Çene Cerrahisi Anabilim Dalı Başkanı'nın onayıyla sorumlu asistan tarafından hazırlanır. Ameliyat listeleri, pedodonti ve çene cerrahisi anabilim dalları tarafından hazırlanan listelerdeki hastalarla asistanın iletişim kurması ile oluşturulur. Ameliyat listesinde hasta adı-soyadı, yaşı, tanısı, yapılacak ameliyat şekli, ameliyat türü ve yapacak hekimlerin adı belirtilir. Elektif ameliyatlara saat 8:00 ile 16:30 arasında olacak şekilde planlanır.

Ameliyathanede çalışma programı hazırlanır. Fakülte içindeki birimlerin hangi gün hangi günler ameliyathaneyi kullanacağı önceden belirlenir. Ameliyat olacak ilk hastanın ameliyathaneye saat 8:00 de hazır olacak şekilde getirilmesi planlanır.

Ameliyat sırasında tüm anestezi işlemleri Anestezi Formu'na kaydedilir. Bundan anestezi hekimi ve anestezi teknisyeni sorumludur. Ameliyathaneye yatışı olmayan hastalar giremez ve işlem göremez.

Tüm anestezi formları Anestezi Protokol Defterinde toplanır.

Hasta klinikten ameliyat ön hazırlığı yapıp, 'Güvenli Cerrahi Kontrol Listesinin Klinikten ayrılmadan önceki bölümü doldurularak ilgili sağlık çalışanı ve personeli eşliğinde ameliyathaneye gelir.

Hasta preop bölümünde ameliyathane sağlık görevlisi tarafından Güvenli Cerrahi Kontrol Listesinin Anestezi Verilmeden Önce bölümü teyit edilerek eksiklikler veya hata varsa giderilir.

	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ AMELİYATHANE SÜREÇLERİ İŞLEYİŞ PROSEDÜRÜ	Doküman Kodu	SH.GC.02.01
		Yayın Tarihi	01.01.2014
		Revizyon Tarihi	22.02.2022
		Revizyon No	01

Hasta üzerinde bulunan eşyalar ameliyathaneye gelmeden önce acil ise (değerli takı, takma dişler) yakınına teslim edilir. Servise kabul edilen hasta veya hasta sahibine; giyim eşyası, para, ilaç, tıbbi donanım, (protez, walker vb...) gibi mülkiyetinden kendisinin veya yakınlarının sorumlu olduğu konusunda servis sorumlu hemşiresi ve/ veya servis sekreteri tarafından bilgi verilir.

Hastanın teslim etmek istediği eşyaları koruma güvenlik görevlisi, sorumlu servis / birim hemşiresi, tek tek sayılarak teslim alınır. Teslim – Tesellüm Tutanak Formu yukarıda belirtilen personel tarafından iki nüsha düzenlenerek imzalatılır. Bir nüshası eşya sahibine verilir. Hasta klinikten ayrılırken teslim alınan mülkiyet; teslim- tesellüm tutanağının bir nüshası ile imza karşılığı hasta veya yakınına güvenlik görevlisi tarafından teslim edilir. Sahibi belli olmayan eşyaların hastanemizde bulunması ve herhangi birine teslim edilmesi halinde teslim edilen kişi tarafından güvenlik birimine haber verilir. Güvenlik görevlisi tarafından bulunan eşya ile ilgili tutanak tutulur. Eşyayı getiren kişiye tutanak imzalatılır. Sahibinin başvurusu halinde tutanak ile teslim edilir. Sahibi çıkmayan eşyalar 4721 sayılı Medeni Kanununun 769 – 770 – 771 sayılı maddelerine göre 5 yıl süre ile saklanır. Bu süre içerisinde ilan edilir.5 yılın sonunda sahibinin çıkmaması durumunda satışa çıkarılarak kuruma gelir kaydedilir. Sahibi çıkmayan eşyalardan nüfus cüzdanları bir yılsonunda Nüfus Müdürlüğüne gönderilir. Ameliyat öncesi hazırlığı anestezi ekibi tarafından yapılır. Ameliyat salonunun hazırlığı tamamlandıktan sonra salon görevlisi tarafından hasta ameliyat salonuna alınır. Ameliyathane sağlık görevlisi tarafından Güvenli Cerrahi Kontrol Listesinin Ameliyat kesisinde önce bölümü kurallara uygun olarak doldurulur. Ameliyat bitince ameliyat salonunda ameliyathane sağlık görevlisi tarafından Güvenli Cerrahi Kontrol Listesinin Ameliyattan çıkmadan Önceki bölümü kurallara uygun olarak doldu ameliyathane sağlık görevlisi tarafından Güvenli Cerrahi Kontrol Listesinin Anestezi Verilmeden Önce bölümü doldurulur. Hasta, ameliyat sonrasında yaşam bulguları normale gelinceye kadar postoperatif alanda bekletilir. Hasta ilgili bölümün sağlık çalışanı gerekli bilgileri ameliyathane hemşiresi tarafından sözel veya yazılı olarak verilerek teslim edilir. Ameliyathane kıyafetleri ve terlikleri her çalışan için ayrıdır. Non steril alan olan giyinme odalarında kıyafetler değiştirildikten sonra yarı steril alana geçilir. Her günün sonunda kullanılan terlikler ve kıyafetler toplanarak yıkanır, diğer güne hazır hale getirilir.

2. Ameliyathanede Hasta Ve Çalışan Güvenliği:

Ameliyatın hazırlığından bitimine kadar bütün aşamalarında ameliyat ekibinin her üyesi enfeksiyon kontrol komitesinin yayımlanmış olduğu talimatlar doğrultusunda tüm enfeksiyon kontrol önlemlerini alır. Hastaya steril olarak kullanılması gereken tüm malzemenin steril olmasını sağlar.

Koruyucu giysi ve ekipmanı kullanır. Hasta düşmelerine karşı gerekli önlemleri alır. (Hasta düşmelerini Önleme Prosedürü) Kullanılan cihazların bakım ve kalibrasyonu tam ve zamanında yapılır.(Bakım ve Kalibrasyon Prosedürü) Kan ve kan ürünleri transfüzyonunda Kan Transfüzyon Prosedürüne uygun hareket edilir.

Tıbbi atıklarla ilgili olarak Tıbbi Atıkların Kontrolü Prosedürüne göre hareket edilir. Güvenli ilaç kullanımı için İlaç Güvenliği Prosedürüne uygun olarak hareket edilir. Güvenli cerrahiye yönelik Güvenli Cerrahi Kontrol listesi uygulanır. Ameliyathane Personelinin sağlık taramaları yılda bir defa Sağlık Taramaları Programına göre yapılır.

Ameliyathanede kesintisiz elektrik enerjisinin sağlanması amacıyla tüm cihazların bağlandığı prizler elektrik kesintisinde jeneratör devreye girinceye kadar enerji ihtiyacını karşılamak üzere eksternal UPS(güç kaynağı) ile beslenir. UPS'lerin bakım ve kontrolleri aylık düzenli olarak yaptırılır. Ameliyathane IT Panoları Aylık Bakım Formu'na teknik servis tarafından kayıt tutulur.

Radyasyona (tanı amacıyla X ışını kullanımı) maruz kalınacak ise çalışan sağlıkçılara gerekli koruyucu ekipman (dozimetre, kurşun önlük, troid koruyucu, gözlük vb) kullanılır.

3. Temizlik ve Dezenfeksiyon Kurallarına İlişkin Uygulamalar:

Ameliyathane alanları steril, yarı steril, nonsteril olarak tanımlanmıştır. Ameliyathane ortamındaki yüzeyler dezenfeksiyon için düzgün yüzeyli PVC ile kaplıdır. Sterilizasyon şartlarını sağlayacak şekilde hepafiltre ve mikroorganizmaları tutabilen havalandırma sistemi özelliği olan laminar flow bulunmaktadır. Dezenfeksiyonun tam sağlanması için bütün ameliyathane araç-gereçleri hareketli olarak düzenlenmiştir. Ameliyathanenin genel temizliği Genel Temizlik Hizmetleri Prosedürü'ne göre temizlik elemanları tarafından yerine getirilir. Kullanılan malzemelerin temizliği Sterilizasyon İşlemleri Prosedürü'ne göre yapılır.

Ameliyathanede ortaya çıkan atık malzemeleri, kesiciler (iğne ucu, bistüri) delinmeyen enfekte atık bidonlarında muhafaza edilerek imhaya gönderilir. Diğer atıklarda ameliyathane salonunda mavi poşetlerde toplanır, daha sonra kırmızı poşetlere konularak Katı Ve Tıbbi Atık Toplama Prosedürü'ne göre imha edilir. Kullanılan yeşil örtüler ameliyathane personeli tarafından önce silkelendir sonra çamaşır arabaları ile çamaşırhaneye götürülür. Bu çamaşırların temizlenmesi Çamaşırhane İşleyiş Prosedürü'ne göre yerine getirilir.

4. Malzeme ve İlaç Yönetimine İlişkin Düzenlemeler:

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ
AMELİYATHANE SÜREÇLERİ İŞLEYİŞ PROSEDÜRÜ

Doküman Kodu	SH.GC.02.01
Yayın Tarihi	01.01.2014
Revizyon Tarihi	22.02.2022
Revizyon No	01

Yapılacak ameliyata göre (spesifik malzeme gerektiren hariç), ameliyat öncesi malzemeler hastane sarf deposundan Ürünlerin Korunması Prosedürü'ne göre temin edilir. Ameliyathane de kullanılan sarf malzemeleri kayıt altına alınır. Anesteziye ait narkotik ilaçlar kritik narkotik ilaçlar dolabında saklanır. Sarf malzeme ve ilaçların miad ve stok kontrolleri ameliyat salonu sarf malzeme listesi ve ilaç kullanım formu ile kontrol edilir. Ameliyathanede yalnızca bir haftalık malzeme stoğu dolaplar içinde muhafaza edilir. Her hafta miad ve miktar kontrolü yapılarak eksikler tespit edilir. Ameliyathane sorumlu hemşiresi ve sorumlu anestezi Teknisyeni Ameliyathane malzemelerinden birinci derecede sorumludur.